

Bertrana-Adelaida

Angela viu sola dins sa bòria dempuei la mòrt de son òme quò vai far onze ans. Los enfants trabalhan en vila. Angela veu quasiment degun. Dempuei que sem en comunautat de comunas, son chamin es vengut mai luenh dau centre de decision e questa annada los cantoniers, que menavan un còp l'an una robilhada de castina, son quitament pas passats. Lor a pas pogut païar lo vinatge. Los pompiers tanpauc son pas passats per lo calendier : avián paur per lor brave autò tota frescha tornada pintrar de roge...

Autres còps esperava lo portaire de la pòsta. Tots los jorns ! Uèi, quauqu'un que coneis pas pausa lo jornau e las publicitats a la riba dau chamin, aquí onte i a un quinzenat de boitias. Quatre quilometres anar, quatre quilometres tornar, pas question de l'ai 'nar. Angela es en bona santat per sos 82 ans. Mas uech quilometres quo es un pauc tròp per ela. Pas mai d'especier, que i a pas mai d'especiariá au borg. Pas mai de fornier que sa camioneta pòt pas passar sus lo chamin vengut trop estrech, dempuei, un còp de mai, que los cantonièrs trabalhan per la comunautat de comunas. A 75 ans, Angela raivava d'une veitura sens permes. Lo representent venguet e li faguet una demonstracion. Mas la veitureta s'esverset après trenta mestres. Quelas mecanicas son pas fachas per nòstres chamins. De tot biaïas quo es tròp tard.

Lo telefòn, Angela paia totjorn l'abonament, mas dempuei la tempesta de 99 marcha nonmàs un còp sus cinc e enquera. Los fiaus son au sòu, perduts jos l'erba de cinc ans. La reparacion seriá pas rendabla, disset l'agència de las telecomunicacions. E quo es entau qu'Angela robinsona sus una isla sens aiga alentorn. Parier coma quinze

autres robinsons sus la comuna, quinze que los pòt pas anar veire, que la pòden pas venir veire.

Per astre, Angela a Bertrana-Adelaïda. Arriba tots los dissabtes dins sa pita veitura. En quitar lo canton a 'chaptat per Angela tres paquets de *macaroni*, dos paquets de *boudoirs*, una botelha d'òli, dau burre, dau sucre, dau café, dau saucisson, de las sardas a l'òli. . . Enfin tot çò que fau. En passar au borg, li a pres lo pan per la setmana. A la riba dau chamins a pres (Angela li a balhat la clau) lo corrier : sieis jornaus e onze liuras de publicitat. De que passar doás o tres seradas en legir las anóncias necrologicas e lo pretz dau salmon d'Irlanda en promocion excepcionala, sens comptar los setze Danone au bifidús per lo pretz de dotze.

Bertrana-Adelaïda, plan mesa, plan educada, tota en blanc e negre, la vai saldar, tot pausar sus la taula en li demandar lo portament. Angela li vai balhar un chèc per lo tot, que degun li pòrta de bilhets e que los pòt pas anar levar au canton. Parlan un pauc de tot e de ren. Un còp Angela li disset :

— Sabe pas coma fariá si era malauda o si me petava una chamba. Mai si podiá telefonar, lo SMUR me trobariá quitament pas o podriá pas 'chabar de 'ribar.

— Quo serà coma Dieu voldrà, respondet Bertrana-Adelaïda (« Sòr Bertrana », ditz Angela).

En se 'n anar, Bertrana-Adelaïda balha *La Tour de Garde* a Angela e li fai prometre de zo legir per dissabdes que ven, que ne 'n parlarán totas doás. Angela promet. Sab ben que zo legirà pas, mas la vòu pas mancar, daus còps que tornesse pas. Quo es que avem pus nonmàs los testimònis de Jehovah per assegurar un pauc de servici public en mitan ruraiu.

Lo Gai Saber n° 498, p. 332-333.